

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési és hirdetésárak:
 Budapesti IV. dísz-utca és kalap-utca sarkán 1. sz. sz.
 Aki bérlettel rendelkezik, az kérem, hogy a felvétel előtt adja meg a hirdetésének tartalmát és a kiadás helyét, és a felvétel előtt adja meg a hirdetésének tartalmát és a kiadás helyét.

Éves díj	20.—
Három hónap	12.—
Három hónap	10.—
Négy hónap	8.—
Öt hónap	7.—
Kezdeti ár	1.50

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetési és nyilatkozó
 felvételnek árasszály szerinti a hirdetés árak
 Budapesti IV. dísz-utca és kalap-utca sarkán 1. sz. sz.
 Hirdetési felvételnek a hirdetés árak
 Hírből: Oppelt A. név, Stabenhauer Nr. 5.
 Moser Rudolf, Sulerstrasse Nr. 2.
 Haasenstein & Vogler, Wallisbagen 10.
 Doube G. L. & Co., Wallisbagen 12.
 Párisban: Zwölff, Hous, 40 rue Notre-Dame-de-Victours (place de la Bourse).
 Frankfurtban: a. M., Doube G. L. & Co.

A parlament és a külügy.

Illetékes-e a parlament a külügynek s ez ezel kapcsolatos hadügynek megvitatására? E kérdés tárgyalatik két nap óta a parlamentben. E kérdéshez tegnapelőtt és tegnap csak a függetlenségi párt és a kormánypárt szólott, ma azonban nagy apparátussal tárgyalta ezt a mérsékelt ellenzék is.

A kérdés magában véve nagyon egyszerű, valamint rá a felelet. A nemzeti akaratot voltaképen fejedelem és országgyűlés együtt képviseli illetékesen, s mintán külügyben és hadügyben a nemzeti akarat érvényesülhet, mint minden más ügyben: tehát az alkotmányos szigorú fogalma szerint a kül- és hadügyben az országgyűlésnek csak oly határozó joga van, mint a fejedelemben. E jog ugyan mindegyik által más alakban gyakoroltatik. A fejedelem, kormánya közbenjöttével, intézi azt a két ügyet, hogy az a nemzet érdekében és nézetével megegyez; a képviselőt pedig, a mennyiben az intézkedéssel egyet ért, megadja az ahhoz szükséges anyagi és erkölcsi eszközöket pénzben, katonában, nyilvános helyeslésben. Így van ez minden valódi alkotmányos államban; így van, így kell, így kellene lenni mi nálunk is.

Es itt mégis felmerül és napokig vitattatik a kérdés, valjon a magyar parlament illetékes-e és mennyiben, minő hatályal, minő föltételek mellett a kül- és hadügy tárgyalására. Szomorú dolog, hogy felmerül és vitattatik s ennek oka a delegációs intézményben rejlik.

A mérsékelt ellenzék a közönségi intézmény leghivatottabb magyarozójának tartja magát. A kormánypárt — szerinte — nem az, mert az a párt, élén Tisza Kálmánal, csak úgy szegődött a hatalom élvezetésére a közönség szolgálatába, miután azt hét estendeig ostromolta s miután annyi idő alatt meggyőződött, hogy azt felforgatni nem képes. De a mérsékelt ellenzék természetesen a függetlenségi pártot sem tartja jogosultvág legáltal illetékes magyarozónak, mert ez kezdetől fogva ellenséges állást foglalt el az alkotmánynak a közös ügyekre vonatkozó része ellen, tehát — szerinte — ennek titkához, ennek valódi értelméhez el nem juthatott.

S valjon a mérsékelt ellenzék, az írástudók valódi osztaga minő feleletet ad a nagy kérdésre?

Szilágyi Dezso által ma tolmácsolat felelete a következő: a kül- és hadügyet s az erre szükséges pénz kérdését alkotmányosan a delegáció tárgyalja, s azért a delegáció az országgyűlésnek nem közönségs bizottsága, mert az országgyűlés a maga felségjogaikat egy részét erre átruházta, levén a delegációnak határozati joga, melyet az országgyűlés tiszteleg köteles.

Elsimeri, hogy egy esetben, de csakis egyetlenszben az országgyűlés megtagadhatja a delegáció által határozottan megállapított költségvetést. Ez az eset — szerinte — akkor áll elő, ha a delegáció törvényes hatáskörén túlterjed, tehát ha az országgyűlésnek jogát bitorolta. Ez esetben, miután annak, hogy a delegáció illetékessége körében maradt-e, egyedül az országgyűlés a bírója, ez esetben az országgyűlés jogosítva van, de köteles is a megállapított közönségi költséget megtagadni.

Máskor ehhez, a mérsékelt ellenzék szerint, nincs joga. Nincs joga még akkor sem, ha az országgyűlés többségének politikai nézete netalán ellenzik a delegáció politikai nézetével. Nincs joga pedig azért, mert respektáljatik tartozik Ausztriának a szövetséges államnak saját delegációja által kifejezett akaratát.

Megjegyezzük, hogy ez az indok sehogysz látszik sem a kérdés merítümához tartozónak, sem elgésésnek. Mert ha az országgyűlés a szövetséges állam akaratát politikai nézetösszeütkezés daczára is respektálni köteles: e kötelességnek miért kellene megszűnni a delegáció inkompetenciája esetében? Hisz ha ez indok állana: akkor velünk szemben Ausztria akaratának s Ausztriával szemben a mi nemzeti akaratunknak ép ez indok alapján inkompetencia esetén is tiszteltetnie kellene kölesönösen.

Idéig azonban a mérsékelt ellenzék nem mer emni. Nem mer, mert belátja, hogy ha ezt megengedné: akkor csakis a delegációtól függene, hogy ez esetleg a nemzet minden törvényhozási jogát elokkupálja s akként a közös birodalmi törvényhozást tényleg megalkossa. Azért tehát kiköfi ő is, hogy inkompetencia esetén az országgyűlés megsemmisíti a delegáció határozatát, a mennyiben az azok által megállapított költséget nem adja meg.

A mi nézetünk, a függetlenségi párt nézete a három nap óta folyó vitában más és egészen tisztia volt.

A függetlenségi párt azt mondja: a delegáció, habár törvényben szabatosan meghatározott hatáskörrel, nem egyéb, mint az országgyűlésnek egyik vegyes bizottsága, melynek minden munkáját akkor, mikor az általa megállapított költségvetés eléje kerül, megbírálja először a kompetencia szempontjából s másodsor a politikai irány szempontjából.

S akár azt találja, hogy a delegáció inkompetens volt, akár azt találja, hogy annak politikai irányja ellenzik a nemzetnek országgyűlésileg nyilvánuló politikai irányával: mindkét esetben egyszerűen megtagadja a delegáció határozatát, a mennyiben a delegáció által megállapított költségvetést nem szavazza meg.

Ehhez pedig alakilag is joga van az országgyűlésnek.

Mert az országgyűlés nem enaquéta, a mely csak tanácskozik, csak véleményt nyilvánít, de határozni nem jogosult. Már pedig tisztán enaquéte semmiségére süllyesztené le az országgyűlést az, a ki azt állítaná, hogy az országgyűlés a kül- és hadügyben tárgyalhat, vitatkozhatik, véleményt nyilváníthat ugyan, de ha politikai irányja a delegációétól eltérne is: azért a delegáció határozatát mégis szentesül meg kellene neki tartani s az általa megállapított kiadást neki föltétlenül fedeznie kellene.

Az pedig semmi esetre sem képezhet indokot, hogy a magyar országgyűlés mekkora respektussal tartozik Ausztriának vagy az osztrák birodalmi tanács Magyarozának.

Nem képezhet pedig azért, mert a magyar országgyűlés csak saját közönségi bizottságának munkálata fölött bíraskodik s a mint neki se módja, se joga, se hatalma nincs az osztrák birodalmi tanács vagy annak bizottsága fölött dönteni: egy nem is köteles arra ügyelni, hogy ez az egyes kül- és hadügyi kérdések fölött a maga delegációja által miként akar intézkedni. Mind az osztrák, mind a magyar törvényhozás korlátlanul ellenzói a maga delegációját éppoly, a mint egymástól függetlenül választja is meg.

Igaz, hogy vesztүүл kompliktált s gyakran veszedelmes is a kül- és hadügy üozös kezelésének ez a módja. De gyökeres segítség csakis a delegacionális intézmény eltörlésével található. De addig is, míg ez bekövetkezhet: meg kell övni a nemzet jogait a delegációk által való elnyeletéstől s meg kell védni a nemzet érdekeit a delegációk ellenére is.

Budapest, február 23.

Az országgyűlési függetlenségi kör febr. hó 24-én d. u. 6 órakor értekezletet tart.

Az igazságyügyi bizottság albizottsága ma d. u. 3 órakor ülést tartott. Az ülésről térszerűen ma holnapi lapunkban közlünk tudósítást.

Budapest, február 23.

A Szkobelew-affaire, mint táv-írásaink már jelentették, oda jutott, hogy a vítész tábornokot, ki ép oly pazarul bánik a szóval, mint egy ember-élettel, visszahívták Pétervárra „ad audiendum”. Berlinből erre vonatkozólag azt jelentik, hogy ott ezt a visszahívást, mely tegnapelőtt indított el Pétervárról, barátságos elégtételnek tekintik Németországban és Ausztria-Magyarországgal szemben s a kormány körében elégtételel fogadják azt. Bécseából meg azt jelentik, hogy külügyi kormányunk az orosz hivatalos lap leg utóbbi nyilatkozata folytán fölmentetnek érzi magát ana kötelesség alól, hogy nyilatkozatát kivánon a pétervári kabinettől. A berlini felhivatalos „Post” több német lappal együtt örömmel konstatalja, hogy Szkobelew beszéde tanúságot tett a Franciaországban uralkodó békés Áramlatról, mert a francia sajtó tekintélyes része csak túrtökódással fogadta, vagy épen egyenesen visszautasította a szlovákoknak és francziáknak Németország ellen való szövetekezés iránti ajánlatot.

A Gladstone-kabinet bajait, melyeket a cloture-javaslat és a felsőházzal az ir kérdés miatt kitört konfliktus eléggé nagygyá tett, tetemesen megövelte a Bradlaugheset utjabb mozzanata is. Mint ismeretes Gladstone e kérdésben passzív viselkedést, miután a ház egyszer leszavazta s az ellenzék vezérének javaslatát fogadta el. Azóta folyótt gyöngöséget hánytak a kabinet szemére s tegnap azt nyílt üléseben is tették. Közlöttik volt, hogy Bradlaugh tegnapelőtt önkénytelen tette le s illótleg olvasta fel a ház előtt a hivatalos esküt, melynek ünnepléses letehetését a ház megtagadta volt tőle, mivel egyszer annak néző való érvénytelenségét nyilatkozta ki. E ténye folytán Bradlaught legjobb barátjai, köztük Labouchère

is elhagyták, sőt a ház elő indítványt is terjesztett valaki, hogy mivel Bradlaugh a ház tekintélyét megsértette, vessék börtömbé. A házban a tegnapi ülése nagy előkészületeket tettek, s, hogy ismétlődésék ez az erőszakosság, melynek színhelye a Westminster-palota már a mult ülésszak alatt volt. Az elődvarban erős rendőrcsapatot állítottak fel a kapukat és rácsokat köröskörül erősen őrizték. Mindjárt az ülés elején Gladstone a délelőt tartott minisztertanács értelemében kijelenté, hogy ő s a kormány Bradlaugh tegnapi teitit flagrans engedtelenségnek tekintik, de nem elegendőnek arra, hogy ellene a legszigorubb rendszabályokhoz nyuljanak, s a ház túllépő jogainak hatáskörét, ha Bradlaught végkép kizáró a ház tanácskozássából. A kormányt egybírót a Bradlaugh ügyben már háromszor szavazták le; átengedi hát az ellenzéknek azt a feladatot, hogy megfelelő rendszabályokat indítványozzon. — Az elnök kijelenté, hogy Bradlaugh eszelekedete nyílt engedtelenség. — Northcote hevesen kel ki Gladstone ellen, mint a kinek lanyhasága alássa a ház tekintélyét. Az alsóház vezérének kötelessége ily ügyekben javaslatot tenni. Ő egyelőre nem akarja még indítványozni Bradlaugh kizárását, hanem azt indítványozza, hogy a Sergeant at Arms utasítassék, hogy Bradlaught be ne bocsássa az előcsarnokba. — Labouchère kijelenté, hogy a ház tekintélyét fenn kell tartani, miőt is ő nem ellenzi Northcote indítványát. — Lord Churchill ellenben szigorú megbíntetését követeli Bradlaughnak. — Lyons indítványozta, hogy az eskü profán a cziója miatt zárják ki az alsóházból. — Labouchère jelenti, hogy Bradlaugh a ház korlátja előtt megjelenni és beszélni kíván. — A ház a kívánságot megtagadja és Bradlaugh mégis elfoglalja helyét. — Az elnök felhívja a ház figyelmét Bradlaughnak emoz újabb engedtelenségre. — Miután Gladstone újabban kijelentette, hogy ez ügygel szemben semlegesen viseli magát, Northcote visszavonja előbbi indítványát és a következő indítvány elfogadását kéri. „Mint hogy Bradlaugh a ház tekintélyét azzal megsértette, hogy nem az előirt alakban kívánta az eskü letenni, a házból kiutasítandó.” Az indítvány 221 szavazattal 83 ellenében elfogadott. Bradlaugh a kisbbséggel szavazott. Gladstone nem szavazott. — Northcote erre még azt indítványozta, hogy a northamptoni kerület számára új választást rendeljenek el, mi meg is történt.

Ki nem tartaná tehát most természetesnek, hogy az osztrák-magyar kormány Boszniában és Hercegovinában óriási chaoszt s vérengzést idézett elő rend és béke helyett.

Az odavaló nép torkig van már reáerőszkelt úrnák önkényes hatalmoskodásával, és feyvert ragad, hogy szabadságát vérenek árán is megváltsa. Ausztria-Magyarország kormányzóitól vértva vezesse s a terjeszkedés vágyától üzetve, vére és lángba akarják fojtani e nép szabadságát. Ez embertelen célra mozgósítanak ök most roppant hadsereget, melyet saját fiaitokból és pásztréitekből gyűjtöttek össze és ezenkívül még pénz is követelnek tőletek, a melyet e vére válatlára akarnak felhasználni.

Meg fogjátok-e tehát engedni, ó magyar hazafiak! hogy a ti pénzezzelkel hódítátek meg Boszniát és Hercegovinát, a ti pénzezzelkel, a melyet édes hazátokban célszerűbb intézményre fordítanátok. Megengeditek e, hogy véretekkel az hatalmaskodják, a kitől — a történelem tanítása szerint — nektek ép úgy őrizkedetek kell mint nekünk szerbuek? El fogjátok-e követni irányunkban azt a roslelki hibát, melyet 1848-ban véletek szemben követtek el más nemzetek?

Ha — szorongatásnégtetekre — ezt megteszitek, ki keszekedik azért, hogy 1883-ban vagy 1884-ben nem fog benneteket az a katasztróa érni, a mely érte 1850-ben véletek együtt azokat a lelkiismeretlen népeket, melyek ellenetek vétektek?

Hasonló hibák rendszeren hasonló büntetések voltak magok után.

1848-ban ravasz elnyomóitoknak sikerült az ellenségek sokaságával szövetekeve, titeket megtörni; de ti lelkiek nem csüggedtetek, nem vezetőtetek el bizodalmatokat önmagotokban és jogaitokban. Hazafiátok mindenféle segítséget kerestek s azon borzasztó csapások következtében, a melyek elnyomóitokk érték előbb Solferino és Magentánál, utóbb Königgrätz-nél, ök érezték magukat kénytelenítette arra, hogy elrابلott jogaitok egy részét visszaadják. A boszniaiak és hercegovinaiak most épen olyan szorult helyzetben vannak, mint a minöben ti 1849-ben voltatok. Meglehet, hogy ök is le fognak gyözödni, de legyetek meggyözödde, hogy nem fognak elcsüggedni és ök sem fogják elvesztetni hitüket szent joaik iránt. Azon esetben ök is segítséget fognak keresni minden oldalról s bizony reménylik, hogy ök is jogaikhoz fognak jutni a szüntelen szorongatásnégtet után a melyek elnyomóitokk előbb-utóbb el fogják érni.

A keleti nép léte és természetes fejlődése érdekében — a melyhez ti is tartoztok — kellene, hogy a Kelet-európa felé törekvő hódítóitok ti is segítétek útját vágni.

A Bosznia és Hercegovina okkupációja idejében nálatok is hallatszott néhány hang, mely azt a legörölyösöbben ellenezte. Most ismét hallatszík szó, mely a vérengző hadjáratot rosszallja és az annektálás ellen a leghatározottabban tiltakozik. E hangok a legkellemesebben hatnak mindenk szörb hazafiára és reményt adnak neki arra, hogy a hazafiás s egymást rég nem látott magyar és szerb nemzet között a szives és hosszantartó egyetértés létesülni fog.

Most nyugatról fenyeget a vész! Vigyázzunk magyar hazafiak, hogy ezáltal is ugy ne járjunk mint ezelőt néhány századdal jártunk. Térjünk már egyszer eszünkre és okujunk a történelemből!

A fölkelés.

Ljubibratic Mihály a hercegovinai fölkelők volt fővezére s a nagyhirű dőlészlav agitator lapunkhoz egy manifestumot küldött, melyet alább egész terjedelmében közlünk. A manifestumot kiséró levél következőleg hangzik:

Az „Egyetértés” tisztelt szerkesztőjének Budapesten.

Nagyon tisztelt uram! Abban a biztos reményben, hogy lángoló hazaszeretete méltányolni tudja és előmozdíthati hajlandó minden szabadsáért és függetlenségért küzdő népnek hasonló érzelmeit: megküldöm önnek az idezárt felhívást, mely a magyar hazafiának szól, kiknek nemes céljait ön oly méltóan képviseli. Hiszem, hogy észszerűen fogja tartani, hogy felhívomát a becses lapjába való fölvetel szerencsésében részesítse. A felhívást szerb nyelven küldöm, mert tudom, hogy önöknek jobb fordítók vannak, mint nekünk.

Belgrad, 1882. február havában.
 Kiváló tiszteltel.

Ljubibratic Mihály, s. k.

Felhívás a magyar hazafiakhoz!
 Az európai államok részéről a berlini kongresszuson megjelent meghatalmasított szívében lakó vak önzés — mint gnyulodó anyja a gyűlölet és ellenségekédésnek — megtermékenyítő azok kapzsiságával és ambicziójával, a kik a ti kéttös monarchiáokban kormányoznak, szilite az az erőszakot, a melylyel az osztrák-magyar hadsereg beözönlött Bosznia és Hercegovinába, hogy véres szuronyokkal és lángoló tűszökkel bevigye a rendet és közzétekel a jölét magvát elhintse.

E sereget nyomban követte egy egész csapat közigazgatási hivatalnok, a kik közül meglek. Ilyek az egész osztrák-magyar monarchia hivatalnokainak sörpédéből voltak összehoztatva. Ezek nagy részét eszeveszette szerbfalókból, általában pedig oly emberekből állottak, a kik csak nagyon kevéssé vagy épen nem ismerték természetét és szokásait az ottani lakosoknak és akiknek fogalmuk sem volt a vallási szertartásokról és jogokról valamint más egyéb ezekre vonatkozó dolgokról.

elem volt. A Bocchiában nem történt semmi új dolog. Stein gyalogos a Philippovic eszedből tegnap a gyónlöttemagát Zárában.

Hitelt érdemlő forrásból azt az érdekes hírt közlik, hogy a bécsi legmagasabb körökben is Jovanovic altábornagy működésével mincezek egészen megegyeztek. Ugy mondják, hogy nagyon is sok előkészület tesz, a nélküli, hogy czélt érne. Egy „titkos” vagys jobban mondva czél nélküli tervtől tartanak, a melynek kivitelezése új csapatokat kér majd Jovanovic. Mint mondják, egy förangu egység a későlelona pacifizikátor visszahívását hozta vona javaslatba, azonban annak savára mitsem adtak. Amuoy bizonyos, hogy Jovanovic altábornagy eddig nem nyújtott alkalmat arra, hogy valamilyen igazolja a beljé helyezett bíralmat.

Eszék, febr. 23. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Az itteni szlavóniai 78. Sokosevics ezred mozgósítva van és holnapután indul Brodon keresztül Szerajevóba.

Szabradin, febr. 23. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Tegnap napon Vencz ezredes parancsot kapott a köös hadgyimnastériumtól, hogy a 14. százéred, melynek legénysége Barsanyából való, mozgósítva lesz néhány nap múlva. Hogy mielőbb Ciszerovszágba vonuljon. Itt étkedjek gyorsan a szilfészek lovak beszerzéséről. A tartalékosok behívása már holnap vagy holnapután történik.

Fiume, febr. 23. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A Fiumében állomásozó szegedi Szász-Meininger ezred utolsó két százada ma reggel indult Bihosba. Az elváozottakat a ma esti vonalattal megérkezett ötösöczi Jellasic ezred váltotta fel.

Zágráb, febr. 23. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Heinrich alezredes a város keresztülegyének a fölkelés területén való működése vezetésére meghatalmasat nyert. Holnap a harczere utazik.

Szerajevó, febr. 23. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Az itteni helyőrségi kórházban má napon 392 beteg van. Sebesült aránylag kevés van. A legtöbb a fáradalmak és rendkívül rossz időjárás miatt betegedett meg. Tegnap és tegnapelőtt reggeltől estig havazott és iszonyu hideg szél fujt. A főhadparancsnokúag esőt jósolt, helyette kemény hideg és fagy áll, mely a katonai hadműveleteket iszonyuan megnehezíti. Kimondhatatlan sokat szenvednek a katonák. Elelmi szállítás majdnem lehetetlen.

Szerajevó, febr. 23. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Az okkupáció óta dolgozik Buzovácson egy fegyverkövés, ki az összes arra vonató csapataink hibás fegyvereit javítja. Mult héten rájötek, hogy összerakottakban áll a fölkelőkkel s nekik is szállít fegyvereket. E miatt rögtön Szerajevóba hozatott, s itt, tekintettel eddigi szolgálataira, halál helyett 20 évi váforgásra ítélteket.

Szerajevó, febr. 23. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) A bródszeniceit vasutvonal biztosítására eddig csak a 9. ezred volt kirendelve. A nyugtalanító hírek következtében ma Tarasna és Konjazaról két-két századot rendeltek oda erősbítésül.

Maglaj, febr. 22. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Tegnap érkezett ide 520 ember, a Heinrich ezredből a legidősbb tartalékosok. Kiegészíté parancsnoksága Nagyvárád. Mind magyarok. Egy kapitány és kilenez hadnagy jött velük. Pelikán ezredes a maglaji helyőrség parancsnoka maga volt jelen az étkésznél. Étkéses után az ezred azonnal tovább indult Szerajevó felé. Holnap az 52. Lipót ezred tartalékosai vonulnak itt keresztül.

Szerajevó, febr. 23. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Alig éreztünk a busováci fegyverkövés esztéről, midőn ma az egész városban elterjedt a hír, hogy az itteni Orient szálloda tulajdonosa, különben dugavicz szerb Destanovic Dimitri és fia Destanovica Klezta ellen szüntén fegyverszállításgyanasu miatt vizsgálat indítottat. Táviratilag utasította az itteni országos kormány a gradecai, bródi, breskai és samaczi hatóságok, hogy e főbéjárti pontokon minden ember és szállítmány kivétel nélkül szorgosan megvizsgálásat, igazolási iratok szigoruan ellenőrizendők. A fegyverek átadása folyton tart. A rendőrség, melynek élén Alpi lovag áll, rendkívül szigorú a kíméletlenséggel jár el. A legkisebb gyauuel előgésűg a házmőtozóra. Tügaapöltt a városban nagy tűz volt a kormányzó székelye a konak közvetlen közelében. Két ház égett el. A városban 4 ágyút sőtöttek el. Mindenki megrémült. A tűz dőlől délutáni négyig tartott.

Zára, febr. 23. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Boszniában, Graczo környékén, a dalmát határ mellett, egy rengtet erő tökéletesen legett a mi nap. Indokoltan látszik az a föltétele, hogy a kizadók börtörték lángba, noha a grahovoi lakosság nagy része békecs magatartást tanúsít. Arra a hírre, hogy Knin mellett

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései (azonos a P. Lloydval) február 23.

Minőségétől való tekintet nélkül

Faj	74 kg	75 kg	76 kg	77 kg	78 kg	79 kg	80 kg	81 kg
Budapesti áru- és értéktőzsde	12.15	12.30	12.45	12.60	12.75	12.90	13.05	13.20
Magyar vasút	12.15	12.30	12.45	12.60	12.75	12.90	13.05	13.20
Magyar vasút	12.15	12.30	12.45	12.60	12.75	12.90	13.05	13.20
Magyar vasút	12.15	12.30	12.45	12.60	12.75	12.90	13.05	13.20
Magyar vasút	12.15	12.30	12.45	12.60	12.75	12.90	13.05	13.20

Értékpapírok

1000 Ft-os részvények

Név	Ár
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00

Értékpapírok

1000 Ft-os részvények

Név	Ár
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00

Bécsi tőzsde február 22.

Államkassza

Név	Ár
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00

Értékpapírok

1000 Ft-os részvények

Név	Ár
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00

Értékpapírok

1000 Ft-os részvények

Név	Ár
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00
Magyar Államkassza	100.00

Liliputi világ

Belépti díj: 200 Ft

Magyar Államkassza

Royko Viktor

Tisztaujlakó gyógyszerész

Közkedvelt magyar bajszpedróje

A lipcsei egyetem gazdasági intézete

Prof. Dr. Blomeyer

Titkos betegségeket

Weiss J.

Birtokeladás

Véd a csatornák léghezama ellen

Magyar Államkassza

Kos-eladás

Magyar Államkassza

Hoff János-féle malátakészítők

Magyar Államkassza

A Lloyd bank- és váltóüzlete

Magyar Államkassza

Meghívás

Magyar Államkassza

OVAS

Magyar Államkassza

Hirdetések

Magyar Államkassza

ORSZÁGGYÜLÉS.

A felkelés leverésére szükségelt költségekről szóló jelentéshez ma a függetlenségi párt szóknak kívül hozzá Deszö, a kormánypartól Eber Nándor... A vita első szónoka Usánai Sándor volt...

II.

A képviselőház mára febr. 23-án. Elnök: Péchy Tamás, jegyzők: Tibád Antal, Péchy Jenő, Dukács Ferencz. A kormány részéről jelen vannak: Tiszta Kálmán, Szapary Gyula...

A VÉRES RÓZSÁK.

Franciaiából. O. ADOUARD után. VI. (Folytatás). No tedd azt az isten nevére körlek. Jussom eszedbe, hogy halottak tized eskü kétézeresen szent. Hallottam, a mint Elek kijelentette...

vallásos erőt embernek ez nem csak kötelessége, de ha már egyszer véntőlnek indult, még tövös szokása is. (Élénk tetés a jobb oldalán.) Hogy a megtörtént okkupáció után élnökletem alatt...

Elnök: Következik a napirend: az Állandó pénzügyi bizottság jelentése gr. Szapary Gyula m. kir. pénzügyminiszternek előterjesztéséről...

Csanády Sándor: Ismételve egy törvényjavaslatot állunk szemben, mely természetesen következménye, hogy ne mondjam, méltó szülője az 1867. és 1878. évi a nemzetet megsemmisítő közönséges kiegyezések...

Elnök: Kérem a t. képviselő urakat, méltóztatassanak bármely tárgy feletti vitában kölcsönösen egymás iránt a kellő tekintettel viselkedni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Csanády Sándor: Meg fogja szavazni a kívánt pénzösszeget is éppen úgy, mint megszokott szavazni minden adófelvételre, újabb adónemek behozatalát, a nép, a nemzetjogi tiszta és a miniszterelnök Tisza Kálmán ir kérésére minden törvényjavaslatot, még azokat is, melyek a nemzet, a nép szellemi, anyagi és közérdekeinek megemléstését, támogatását fogják eredményezni...

Csanády Sándor: ... a ki egyik főoka annak, hogy jelenleg Bosznia és Hercegovinában ezrelék ezrelék áldozatul hódoltságunknak, a ki egyik főoka annak, hogy a nemzet vére s vagyona pocskoltatik. Szólok ezután előadtát, hogy mi az oka annak, hogy ő a jelenlegi miniszterelnök Tisza Kálmán urat nem tartja jó hazafinak...

Elnök: Már harmadszor figyelmeztetem a képviselő urat, hogy legyen szíves szavazni kérés jobban megválogatni, mert hogy habár bármilyen fájdalmas esnek, kénytelen lennék tőle megvonni a szót. (Felkiáltások a jobb oldalán: Azt akarja! Derültetés.)

Sietek rendeletet adni, hogy jöjjenek el a nőt, igéré a rendőrfőnök, és megtaláljuk kulcsát e gyászos rejtélynek. Egy órával később tudatát pár sorban, hogy embereim már nem találták meg a bárónt. Előtte való este eltávozott hazulról, észerint a ruhát megávalt vire...

és ember előtt mindazt, a mi meggyőződés. Nem akarhatom tehát, hogy megvonassék tőlem a szó, sőt épen azért nyilatkozzak, hogy a mámoros álmaiban nyugvó nép ébredjen fel. (Élénk helyeslés a szélső balról.)

Mihalovics Károly: Midőn felezőórák partoláig, figyelmeztetem t. képviselő úraságait, kik talán azt gondolják, hogy horvátországi politikai nagy emnezcímet fognak hallani, eszlakoznak, mert előre mordom, hogy nem. En csupán egyéni nézetemet mondok ki. Kötelességemnek tartom az igen t. kormányt nemely dolgokra figyelmeztetni, a mi talán nem tőlök, de talán az igen t. kormány figyelmét elkerülte...

Elnök: Kérem a t. képviselő urakat, méltóztatassanak bármely tárgy feletti vitában kölcsönösen egymás iránt a kellő tekintettel viselkedni. (Helyeslés a jobboldalon.) A vita heve gyakran erősebb szavakra is ragadja a szónokot, de épen mert nekem kötelességem, a mennyire lehet a tanácskozás teljes higgadságot tartani, kötelességem figyelmeztetni a képviselő urakat, midőn oly kifejezéseket ének, a melyek ha hasonlókat viszonoztatnak, a tanácskozás kellő higgadságának fenntartására nem szolgálnak. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Csanády Sándor: Meg fogja szavazni a kívánt pénzösszeget is éppen úgy, mint megszokott szavazni minden adófelvételre, újabb adónemek behozatalát, a nép, a nemzetjogi tiszta és a miniszterelnök Tisza Kálmán ir kérésére minden törvényjavaslatot, még azokat is, melyek a nemzet, a nép szellemi, anyagi és közérdekeinek megemléstését, támogatását fogják eredményezni...

Elnök: Kérem a képviselő urakat, méltóztatassanak meg megítélni, vajjon ezen kifejezések higgadt parlamentárius társalkodásba valók e és megfelelnek e a tényeknek? En mádszor figyelmeztetem a képviselő urat, hogy méltóztatassanak tárgyilagosan beszélni. A magyar parlament mindenféle nézetet meghallgat — ennek már elég példáját adta — de vannak bizonyos kifejezések, melyek túlságosan a parlamentben viselkedéshez szólnak. Méltóztatassanak ezért kerülni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Csanády Sándor: ... a ki egyik főoka annak, hogy jelenleg Bosznia és Hercegovinában ezrelék ezrelék áldozatul hódoltságunknak, a ki egyik főoka annak, hogy a nemzet vére s vagyona pocskoltatik. Szólok ezután előadtát, hogy mi az oka annak, hogy ő a jelenlegi miniszterelnök Tisza Kálmán urat nem tartja jó hazafinak...

Elnök: Már harmadszor figyelmeztetem a képviselő urat, hogy legyen szíves szavazni kérés jobban megválogatni, mert hogy habár bármilyen fájdalmas esnek, kénytelen lennék tőle megvonni a szót. (Felkiáltások a jobb oldalán: Azt akarja! Derültetés.)

Sietek rendeletet adni, hogy jöjjenek el a nőt, igéré a rendőrfőnök, és megtaláljuk kulcsát e gyászos rejtélynek. Egy órával később tudatát pár sorban, hogy embereim már nem találták meg a bárónt. Előtte való este eltávozott hazulról, észerint a ruhát megávalt vire...

ber ily körülmények között természetesen legelőgedetlenebben vizsgálódik a lánogani kezd. És ne méltóztatassék azt binni, hogy bármily csekély is e nép, azt ott a hegyek közt oly könnyűn le lehet verni. Azért szükséges oda oly nagy hadsereg, mert hát el legyűzők, amott meg újra fűkék. Nagy bajt okozott — sajnos, ki kell nyilatkoztatom — az a nagy vereg idegen tisztviselő is, a mely oda bement, a kikre bizony az a szegény rája azt mondta: usgyobb csapás az, mint a török. (Derültetés a szélső balon.)

Elnök: Kérem a t. képviselő urakat, méltóztatassanak meg megítélni, vajjon ezen kifejezések higgadt parlamentárius társalkodásba valók e és megfelelnek e a tényeknek? En mádszor figyelmeztetem a képviselő urat, hogy méltóztatassanak tárgyilagosan beszélni. A magyar parlament mindenféle nézetet meghallgat — ennek már elég példáját adta — de vannak bizonyos kifejezések, melyek túlságosan a parlamentben viselkedéshez szólnak. Méltóztatassanak ezért kerülni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Csanády Sándor: Meg fogja szavazni a kívánt pénzösszeget is éppen úgy, mint megszokott szavazni minden adófelvételre, újabb adónemek behozatalát, a nép, a nemzetjogi tiszta és a miniszterelnök Tisza Kálmán ir kérésére minden törvényjavaslatot, még azokat is, melyek a nemzet, a nép szellemi, anyagi és közérdekeinek megemléstését, támogatását fogják eredményezni...

Elnök: Kérem a képviselő urakat, méltóztatassanak meg megítélni, vajjon ezen kifejezések higgadt parlamentárius társalkodásba valók e és megfelelnek e a tényeknek? En mádszor figyelmeztetem a képviselő urat, hogy méltóztatassanak tárgyilagosan beszélni. A magyar parlament mindenféle nézetet meghallgat — ennek már elég példáját adta — de vannak bizonyos kifejezések, melyek túlságosan a parlamentben viselkedéshez szólnak. Méltóztatassanak ezért kerülni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Csanády Sándor: ... a ki egyik főoka annak, hogy jelenleg Bosznia és Hercegovinában ezrelék ezrelék áldozatul hódoltságunknak, a ki egyik főoka annak, hogy a nemzet vére s vagyona pocskoltatik. Szólok ezután előadtát, hogy mi az oka annak, hogy ő a jelenlegi miniszterelnök Tisza Kálmán urat nem tartja jó hazafinak...

Elnök: Már harmadszor figyelmeztetem a képviselő urat, hogy legyen szíves szavazni kérés jobban megválogatni, mert hogy habár bármilyen fájdalmas esnek, kénytelen lennék tőle megvonni a szót. (Felkiáltások a jobb oldalán: Azt akarja! Derültetés.)

Sietek rendeletet adni, hogy jöjjenek el a nőt, igéré a rendőrfőnök, és megtaláljuk kulcsát e gyászos rejtélynek. Egy órával később tudatát pár sorban, hogy embereim már nem találták meg a bárónt. Előtte való este eltávozott hazulról, észerint a ruhát megávalt vire...

Sietek rendeletet adni, hogy jöjjenek el a nőt, igéré a rendőrfőnök, és megtaláljuk kulcsát e gyászos rejtélynek. Egy órával később tudatát pár sorban, hogy embereim már nem találták meg a bárónt. Előtte való este eltávozott hazulról, észerint a ruhát megávalt vire...

elő ur mondott, nem osztom, és azt tartom, hogy mindegyikünk itt köteles feltelni képviselő társáról, hogy lelkiismerete szerint teljesíti kötelességét, (Helyes léte) és hogy senki sem jöhet itt hazafistansággal, nemzetgyilkos politikával, sem hiteghasítással valódni. (Helyeslése a jobboldalon.) Mindenkinnek saját lelkiismerete a bírja és joga van a házszabályok által kiszabott körében eljárni és határozni úgy, a mint azt jónak látja.

Hát f.rditusk meg a kérdést. En magam sok éven át, mondhatom egész politikai pályámon legnagyobb részt a kormány padjain ültem és most itt vagyok! Azért hiteghagytam volnék? Meggyőződésemet kérttem és azért, mivel kívánom, hogy jogaimat tiszteljük, tiszteljen én is a másokat, és azért, hogy valaki más véleményben van e: ezt a véleményét én tévesnek, hibásnak, károsnak tartom, azt jogom van elmondani, de kárthatom egyáltalán itt legalább nincs jogom. Ugyanazért kénytelen vagyok különböneten t. barátomnak, Szontagh Pálnak azon kifejezését: „Kelj fel helyedről, hogy én odaüljek” visszautasítani. En azért léptem ki azon pártból, mert a kormányban a a többségnek keleti politikáját nem helyesletem, tettem azt lelkiismeretes meggyőződésem szerint, nem azért, hogy én a helyükre sóvárogtam volna, a melyekre, mint t. barátom tudja, ha kedvem lett volna, a legelső alkáltskor eljuthattam volna. Egyelőriránt, t. ház, ezen már harmadnapra kiterjedt vita alatt, mely a napirendben lévő tárgynak teretül messze kihalott, volt alkalmunk érdekes, élcezzel fűszerezett, dialektikai ügyességgel vitt és néha mulatóssá és érdekes, de mindig figyelmet megváltó hosszadalmas előadásokat hallani. En ellenkezőleg mondhatom, hogy ezáltal rövid és megelégedően utadtól leszek. (Halljuk!)

Mert oly komoly tények irányában, oly kemény tényekkel szemközt, minőkkel ma állunk, oly tényekkel szemben, melyek az én meggyőződésem szerint Magyarország, a magyar nemzetiség, a magyar fajnak életkérdéseit érintik, nem akarok élcezzel fűszerezetten — ha bírnék is azokkal — vagy dialektikai ügyességgel érdeket gerjesztő beszédet mondani, hanem szárazon, a mennyire lehet, lényeges érvekké számozni a körülményekkel és oda tételkedni, hogy a t. ház többségét meggyőzzem aggodalmaim alapszerűségeit és a kormányt kérem, hogy vagy osszassa el ezen aggodalmaimat, vagy ha eloszlatni nem képes, intézkedjék jövőre úgy, hogy a minket fenyegető veszélyeket elhárítsa. Nem irgylem, t. ház — mit irgyságot nem ismerem — de elismerem azon dialektikai ügyességet, melyet a miniszterelnök ur itt, a közös kormányban volt és jelenlegi férfai pedig a delegációban tanusították; de valóban nekem is sajnádom kell azon felfogást, melyet előadásaikkal nyilvánítottak, azon szíveságot pedig, melylyel egy már most eredményben rosznak bizonyult politikához ragaszkodnak, számonok kell hazám érdekében. Sajnádom kell azon hibás felfogást, melylyel az akkori közös kormány keleti politikáját inaugurálta, és egész orosz-török háború alatt kerelte és végre Buzsácz és Il-recegovinában realizálta. Sajnádom kell ezt hazám érdekében, számonok kell a magyar kormányt, hogy ezen politikához hozzájárult, ezt helyeslelte és ma is pártolja; mert teljes meggyőződésem szerint e politika, mely már is annyi pénz- és vérből áldozatot rótt szegény hazámra és a monarchiára, folytonos háborgások és lázadások után végre mégis európai háborúba fog bennünket keverni, és ezen háborúban, ha politikánkat meg nem változtatjuk, mi izolálva magunk maradunk, s azért a veszteségek lesznek. (Igaz! Ugy van! a bal és szélső bal felől.) és ezért kell sajnádom e politikát és számonok a magyar kormányt. Ránutott a miniszterelnök ur egy hatalmas szövetségére. Elismerem, nagyra becsülöm, és szövetségét, de egyre bátor vagyok figyelmeztetni, hogy ezen szövetség két, vagy ha tetizik, egész szemem nyugszik. Hogy a hatalmas német császár barátja diasztánkáknak és a monarchiának, az természetes. Ő anyai hatalmat elvett tőlünk, hogy annak fejében, ő ki a Haburg háznak annyival tartozik, lovagiasan érzi viszont kötelességeit és nincs benne kétségem, hogy azokat le fogja róni. Va tovább ott egy hatalmas kancellár, a ki miután meggyőződött — s ez érdeke az akkori külügyünknek — Ausztriának feltétlen barátságáról s ezt érdekében levének talála felhasználni, nem lesz érte hálátlan, miután érdekeivel is találkozik, de ha ezen férfiak, kik éltek alkonyán vannak már, az emberiség sorát követve, ki-munkak, akkor az érdekek politikáját fog előtérbe lépni, s akkor: uraim, az éppoly ügyes mint ravasz orosz politika — különösen mondom orosz, nem szlovák, mert ezt meg akarom különböztetni — mondom az orosz politika fog a német érdekek számára is a mi rovására oly előnyökkel találni és nyújtani, melyeknél fogva, mint egyes emberek nem lesznek oly hatalmasak, mint a nemzet érdekei, kénytelenek lesznek hátrálni és minket magunkra hagyni és akkor következik be azon veszedelem, mely engem ma oly komolyan aggaszt! Megfoghatatlan, t. ház, azon macacs ragaszkodása a kormányhoz a már most tényekkel behibonyult, téves politikához, mely mindenen csatlódás, hiba és tévedés volt. Ha ugy magába szállna a t. kormány és ugy mint Szontagh Pál barátom mondta, lelki-metével számolna mint jó keresztény, mikor az urvasorához készül, és felvetné a kérdést, hogy ugyan teljesültek-e mindazon remények, álmok, melyeket ő kezdetben ezen ügy-

meg van halva. Gyakran ismételi, az Erzsébet nevet emlegetve; a nyomorult megölte Elekét s meg fogja ölni Miklóst is. — Valószínűleg dicsékedett előtte, hogy ő ölte meg bátyját. Ah! ki fejt meg nekem e szomorú talányt! — Hallgasson meg Miklós, és kérem kővesse atyja öreg barátjának tanácsát; felelje el e végtelen lényt. Hagyja istene megbüntetését. Ne gondoljon egyébr, mint szerencsétlen atyjára; ápolja a legnagyobb figyelemmel is gyűngődéssel; szentelje magát egészen ő neki. Szerintem csak egy dolog mentheti meg, egy hosszú utazás. — Valóban? az hiszi, orvos ur, hogy hasznos lenne az utazás? — Csak nem bizonyos vagyok, hogy ha idegen helyekre vinne, igyekeznék szórakoztatni, s minden kedélyrakódástól megóvni, utra visszatérnie a nyugalom zavart agyába. — Igen, kisérd atyádat a külföldre, ez a császár parancsa is, mondá Kolokov herceg, ki e pillanatban lépén be, hallotta az orvos utolsó szavait. Ő felsége, folytatá, magához hivatott, hogy megtudja, a részleteket. Mindent elmondtam, a mit tudtam. Ő is osztozik a rendőrség véleményében, hogy Rosenthal báróné Orszországból rejtőzött el. Kijadta a rendeletet, hogy kézbesítsék nekod a korlátlan szabadsággengedélyt; réam bista öhajátásának közlést, hogy melőbb utazatok el, mert az a nő teljesíthető fenyegetését s megtámadhatná életét. — Mit, hát én katoná létemre, fussak a veszedély elől? — Te csak arra gondolj, hogy szegény atyádnak szüksége van rád és hogy engedelmességed a császár parancsának. (Folyt.)

rad? A megtrúllás a legjésztöbb megpróbáltatás, melyet a természet az emberre mér. Perski Iván és Kolokov hercege egy percze sem hagyták el szegény Miklóst. Vele virasztottak a tábornok mellett, a imádkoztak a halottért. Csakhamar megtudta egész Pétervár az új-ságot, a bíróság is által okozott második öngyilkosságát. A véres rózsás kísérlet meglelése a családjeg babaon előadásában egész mesévé lett. Csodás történetet csináltak belőle, mindenki a maga módja szerint beszélt, megoldva újabb részletekkel. Az igazságosság e borzassát nő éllen oly áltáános volt, hogy segítettek a rendőrséget fölkeresésében, és ha megtalálják, a nép talán széttépe és megégette volna. De minden keresés hiába, lehetetlen volt rejtéket feltalálni. Ezért mininkébb megerősödött a nép abban a véleményben, hogy boszorkány léteére láthatatlanná tette magát. Kutoow Elek temetése napján az egész város mozgásban volt, nagy tömegek tolongtak az utcákon, merre a menet elvonult, kísérve Pétervár legelőkelőbbjei által. Miklós bár megtörte a fájdalom és fúrad-ságotól, kísérni akarta bátyját utolsó nyughelyére; Kolokov és Perski Iván támogaták. A meghatott tömeg oly halványan és meg-sorványodottnak látván őt, azt kérdezte egymástól, nem fogja-e ő is sirba követni bátyját? A felindulás rendkívüli lett. Az Isák-templom előtt abban a pillanatban, mikor a jelenlevők a halothoz közeledek, hogy tőle elbúcsúzzanak, Miklóst magánkivül látták barátai karjaiba rognyi. Kocsira tették és háza vitték. Fél óra múlva magához tért, de erős lá-

lepte meg, és nyolcz napig élet-halál között lebegett. Egész Pétervár fölgyeztetve nevé a kapusnál. A kőzép pedig az inasokat leste, hogy megtudhasson valamit a beteg állapotáról. Perski Iván és Kolokov felváltva őrködtek mellette. A kilenczedik nap reggelén, néhány órai nyugodtabb alvás után, a láb megmozint. Javulva a világozásb óndatdalt ébredt fel. Levess orvos volt mellette. — Hogy van atyám? voltak legelső szavai. — Egészege elég jó, felelt az orvos, nem kis zavarában. Miklós megértette. — Mindig örül. Lehetséges, hogy isten még ezt a fájdalmit is reám mérte? — Szabad folyást engedett könyveinek, aztán azt kérdezte, hogy a rendőrség megtalálta-e végre Rosenthal bárónét? — Az orvos elmondta, hogy a rendőrfőnök hasztalanul kereste nyomát Pétervárott és egész Orszországbán; legkésőbb jelle sem akadt, a mi-ből gyaníthatná, hogy hova tánt el. Sürgönyözött mindenfelé, a határzölékre is, de sehol sem látták az őrdögös varázslókat. A rendőrség azt hiszi, hogy Pétervárott rejtőzött el és folyást keres-teti. — Hát atyám, kérdő a fiatal ember, sem-mit se mondott önkivületében, a mi sejtétné ve-lünk, hogy ki ez a nő és mi oka van boszál-lásának? — Nem. Időnkint fel-felkiált a látni kép-zeli őt. Védelmezi magát ellene s autután gyászos refrainképen folytatónan ismétli: „A halottak el-hagyják sirjukat, visszajönnek!” Bámulatos do-log, hogy a ház és őrlétség előbb meglepte, mint a halotsteget ide hozták s mégis tudja, hogy fia

meg van halva. Gyakran ismételi, az Erzsébet nevet emlegetve; a nyomorult megölte Elekét s meg fogja ölni Miklóst is. — Valószínűleg dicsékedett előtte, hogy ő ölte meg bátyját. Ah! ki fejt meg nekem e szomorú talányt! — Hallgasson meg Miklós, és kérem kővesse atyja öreg barátjának tanácsát; felelje el e végtelen lényt. Hagyja istene megbüntetését. Ne gondoljon egyébr, mint szerencsétlen atyjára; ápolja a legnagyobb figyelemmel is gyűngődéssel; szentelje magát egészen ő neki. Szerintem csak egy dolog mentheti meg, egy hosszú utazás. — Valóban? az hiszi, orvos ur, hogy hasznos lenne az utazás? — Csak nem bizonyos vagyok, hogy ha idegen helyekre vinne, igyekeznék szórakoztatni, s minden kedélyrakódástól megóvni, utra visszatérnie a nyugalom zavart agyába. — Igen, kisérd atyádat a külföldre, ez a császár parancsa is, mondá Kolokov herceg, ki e pillanatban lépén be, hallotta az orvos utolsó szavait. Ő felsége, folytatá, magához hivatott, hogy megtudja, a részleteket. Mindent elmondtam, a mit tudtam. Ő is osztozik a rendőrség véleményében, hogy Rosenthal báróné Orszországból rejtőzött el. Kijadta a rendeletet, hogy kézbesítsék nekod a korlátlan szabadsággengedélyt; réam bista öhajátásának közlést, hogy melőbb utazatok el, mert az a nő teljesíthető fenyegetését s megtámadhatná életét. — Mit, hát én katoná létemre, fussak a veszedély elől? — Te csak arra gondolj, hogy szegény atyádnak szüksége van rád és hogy engedelmességed a császár parancsának. (Folyt.)

rad? A megtrúllás a legjésztöbb megpróbáltatás, melyet a természet az emberre mér. Perski Iván és Kolokov hercege egy percze sem hagyták el szegény Miklóst. Vele virasztottak a tábornok mellett, a imádkoztak a halottért. Csakhamar megtudta egész Pétervár az új-ságot, a bíróság is által okozott második öngyilkosságát. A véres rózsás kísérlet meglelése a családjeg babaon előadásában egész mesévé lett. Csodás történetet csináltak belőle, mindenki a maga módja szerint beszélt, megoldva újabb részletekkel. Az igazságosság e borzassát nő éllen oly áltáános volt, hogy segítettek a rendőrséget fölkeresésében, és ha megtalálják, a nép talán széttépe és megégette volna. De minden keresés hiába, lehetetlen volt rejtéket feltalálni. Ezért mininkébb megerősödött a nép abban a véleményben, hogy boszorkány léteére láthatatlanná tette magát. Kutoow Elek temetése napján az egész város mozgásban volt, nagy tömegek tolongtak az utcákon, merre a menet elvonult, kísérve Pétervár legelőkelőbbjei által. Miklós bár megtörte a fájdalom és fúrad-ságotól, kísérni akarta bátyját utolsó nyughelyére; Kolokov és Perski Iván támogaták. A meghatott tömeg oly halványan és meg-sorványodottnak látván őt, azt kérdezte egymástól, nem fogja-e ő is sirba követni bátyját? A felindulás rendkívüli lett. Az Isák-templom előtt abban a pillanatban, mikor a jelenlevők a halothoz közeledek, hogy tőle elbúcsúzzanak, Miklóst magánkivül látták barátai karjaiba rognyi. Kocsira tették és háza vitték. Fél óra múlva magához tért, de erős lá-

